

Abonnement pour un an:

250 piastres

Edition spéciale 500 piastres

Adresse:

Idjtihad Constantinople

Téléph-St, 865

XXème ANNÉE

15 Mars 1925—No 176

اجتهاد

فلسفی ، اجتماعی ، ادبی ، اقتصادی مجموعہ

آبونمازہ سنہ لہی [۲۱ نسخہ]

داخل ایچون ۰۲ خارج ایچون

۲۱ اعلا کاغذی ۵ ایرادر .

ارارہ خامہ سی

جفال اوغلاندمہ « اجتہاد ٹھوی »

تلفون : استانبول ۸۶۵

بکر منجی سنہ

نومرو ۱۷۶ - ۱۵ مارٹ ۱۹۲۵

اقوامك حياتي آلت اوست ايدن بىوك وقايعك تولديني آكلاماق ايسته نيلديكى وقت ، سري وحسى قوتلرك عقلى قوتلره حاكم اولديغى داىما دريدش اولونمايدير . بو وقايعك ، صرف عقلى منطقله وجوده كتير يلدىكنى ظن ايتك انسانى مدهش خياللره ، مدهش سربلره سوق ايدر .

حرب عمومينك عرفه سنده ، صوريون دارالفنوننك مشهور بروفه سسورلرندن بربله برابر ، (المانيا) و (فرانسه) آره سنده بر محاربه وقوعى عقلا غير ممكن اولديغندن مصارف عظيمه يي موجب استحضارات عسكريه . نك فائده سز اولديغى ادعايتديكلى وقت ، باسيفيست لر بوخياللرك قربانى اولمشلردر .

ما وقع لر بونلره اثبات ايتدى كه بروفه سسورلرك منطق عالمانه لرى ، تاريخى هنوز اداره ايتمه كمكده در . (تاريخ) ك وجهه استقامتى تعين ايدن حسى و سري مطلق بوسبتون باشقا قانونلره تابع درلر . بومنطقلرك طبيعت وماهيتنى ، بوكتابده بالدفعات ، شرح وتعين ايتك ايچون وسيله لره مالك اولما باغز .

ساعت حاضره نك تحريكات واعتشاشاتنك دعوت ايتديكى ملاحظه لره ، بالطبع مشاهدك اعتيادات ذهنيه سنه كوره تحول ايدر . علمك نقطه نظرلرى ايله ، ايماني افق تفكرينى تحديد ايدن بر مؤمنك و ايجابيات روزمره نك مص و بلع ايتديكى رجال دولتك نقطه نظرلرى عيى نقطه نظرلر اوله ماز . كذا لك يالكمز فرقه سنك منافعه له مشغول سياسى فرقه منسوبلرينك نقطه نظرلرى دحى بونلردن آرى نقطه لره ارمق لابددر . بوكون ملتلك آرام و رحلري بو قداردرين برصورتده اخلاص ايدن مسئله لرك منشاءلرينى و نتيجه لرينى كورمك ايچون بومانعه لرك فوقه حيقماق كر كدر .

بيلكيلر من حال حاضر نده قديم بنبان اجتماعى يي صارصمش اولان هرج مرجلردن صوكره ، مدنيتلرك سيرينه رهبرلك ايتمش و بوكون دخى رهبرلك ايتكمده بولونمش اولان حقوق اخلاق ، تأسيسات باخصوص دينى ، سياسى و اجتماعى اعتقادلر حقننده نه فكرلر ايدنييله بيلير ؟ بويله سؤاللره بر جواب كافى ويرمك جلدلر يازماي

آرقه داشمك مصاحبه سى ، هيئت عموميه سييله ايدى در و قوتلى دره مدنيتك قلبى باققه لر و بوسره لره چارپيور ، ديديكى زمان حزن انكز بر ضرورت و نتيجه يي اورته يه قويمش اوليور ؛ بوعلم و قناعت ، يازيلرينك بعضى برلرنده باييليور و انسان جامعده واعظ ديكلكر كيى بر شى اوليور :

١٧ شباط ١٩٢٥ اجتهاد نوى . ع . ج .

عملی روحيات

مدخلی

علمك يكي انكشافى ادوار تاريخيه نك بدايتدنبرى انسانلرك اعمالنى سوق و اداره ايدن سري وحسى الجالزلره طبان طبابه ضد اولان ايجابيات اقتصاديه دوغوردى . هركون آرتان بوضديت ، حال حاضرده كى موازنه سزلكك درن سبيلرندن بريددر . دورمز ، وقتيله دنياك وجهه استقامتى تعين ايدن تاثيرات ارثيه ايله ، يكي كشفيات علميه دن صادر اولان ايجابيات آره سنده ارتجاج ايتكمده ، متردد بولونماقده در .

مثلا ، عرفلرى متهورانه مجادلره سوق ايدن حرصلر ، رقابتلر ، كينلر ايله ، قوملردن برينك ضررى درحال بتون ديكرلرينى ده متضرر ايدمك بر وضعيته بولونان بو قدر صقى ترابط اقوام Interdependance despenples ناصل تاليف اولونه بيلير ؟ [*]

اقوام آره سنده بوارتباطك ، تساندى ، عالم جديدك بر قانونى مرتبه سنه اعلا ايتمه يه موفق اولماماسنك سببى شودر ، كه سيرتك محبى معتادى اولان [يعنى انسانك حرركات و سكناسنك مولد و مبدعى اولان] احتراصلر ، حسياتلر ، اوزرن برماضى نك ميراثيدر ، حالبوكه ايجابيات اقتصاديه ده دوا دون وجود بولمش بر شى در و ، انسانلرى تحريك و اداره ايدن سبيلر ترازيسنده هنوز آز غير باصماقده در .

[*] بز دخى چوق زماندن برى ،

مصائب قوم عند قوم فوائد

حكمنك معطل وهله زمانمزده تماماً حكمدن سافط ، اولو بر فكر اولديغى سويلر و يازارز .

کوستردیگی درائی بوگون آناطولو بغداد شمندوفرلری مدیر عمومیکننده کوسترمکدهدر؛ منظمأ، هرکون حیدر باشند (آنقره) یه (وقونیه) یه ایکی تره حرکت ایستدیگی کی (آنقره) دن ده ساعت ۸ ی پکرمی کچه دیگر ی زوالده اولماق اوزره حیدر باشایه متوجها ایکی تره حرکت ایتمکده در یونلرک هر ایکیسندده برنجی ایکسچی اوچنچی صنف یولجیلری وارددر. وهر قطاره بریاتیاقلی واغون طاقیلماقدهدر .

دمیر یوللرک اطرافنده حالا یونانک وحشی تخریباتی کورولمکدهدر. دشمن ، استیلا و تورک حینک قهار تضیق آلتنده قرار آ ترک ایستدیگی ممدکتیزی یانفین بری وانقاض حالنده براقاق ایستمش ومع التأسف یونانقما موقوف ده اولمشدر. شومندوفرلری دینامیته بارچه بارچه ایذیش، لوقوموتیفلر دورلش، دمیر یول کوپرولری فولیناتلرک ایله بر هوا اولمشدر . آناطولی ظفرینی متعاقب بو تخریباتک تعمیری حقیقه عظیم برایش تشکیل ایسیوردی. نسبة آرز زمان ظرفنده بو تعمیرات یاپیلدی و آناطولینک دشمندن تطهیرینی تعقب ایدن براقاق هفته ظرفنده تورک ایله تورک آلبانیله، تورک علمیه یوللر ، زمان وامکانک مساعد اولدیفی مرتبه ده تعمیر اولوندی و آنقره ، اسکیشهر ، قونییه حیدر باشاخال آره لر تده تره نلر ایشله میه باشلادی . یونان اوردوسنک آناطولودن جیقاریلدی عسکری بر خارقه ایدی ایسه، بو دمیر یوللرک بو قادر سرعتله و منحصرأ تورک علمی و تورک آلبانی ایله تعمیری ده تورکک تخنولوجیاتی برخارقه سی عد اولونه بیلیدی. بن اوزون سنه ل اوروپاده ، مصرده ، و برآز مدت ده تونس ده قالدیم. بورالرک شمندوفرلر اوزون وقیصه سیاحتلر یاپدم. بودفه آنقره وقونیه یه سیاحتده کندی الارضله اداره ایدلمکده. اولان شمندوفرلر ده اوروپالی ارباب اختصاص طرفندن اداره اولونان شمندوفرلر ده کوردیکم قونفورلردن هیچ برنی اکسیک کورمه دم. ۱۹۰۲ ده (ایتالیایی) باشند باشه کزدیکم وقت، شمندوفرلر ده، قالویره یوقدی. ایکسچی و برنجی صنف یولجیلری ده صوئوقدن قیش موسمنده مضطرب اولوردی. عینی تاریخده آمان و آوستریاشمندوفرلرینک حتی اوچنچی صنف یولجیلری ایچونده واسطه تسخین واردی. ایتالیان حتی (اسویجره) دمیر یوللرنده اک مهم و ضروری قونفور اکسیک ایدی و یولجیلرک ، دفع حاجت ایچون ، استاسیونلره کندیلر تی کوچ حال ایله آندقلاری کورمشدم. ربع عصر ائسانسده، دمیر یوللر ده وجود بولان قونفورلر جوق شایان تشدردر .

مدینتک اک مهم نتیجه سی حیاتی ، بو قونفورلر سایه سنده اوزاتماسی و قیمتندیرمه سی در . یکرمنچی عصرک وصف میزی « سرعت » در . دیمک قادر دوغرو بر شی اولمازه، سرعت حیاتی اوزاتماق دیمک دره . بر آرقداشمزک خسته لغتک نه شکل آلدیفی اوکره تمک ایچون وقتیه خانه سنه قادر کتیمه یه یج راولور و بلکه بونک ایچون آره ده کی مسافه تک مقداریته کوره ایکی اوج ساعت صرف ایدردک شمدی اوکرتمک ایسته دیکمز شیئی تلفولله، اوج دقیقه ظرفنده اوکره نیوزر و دوستمزک سسنی ایشیدیوزر، مستریخ اولیوزر . کیدوب کلک ایچون تلفون اولمادینی زمان صرف ایتیه مجبور اولدیفمز اوج ساعت دزی یعنی ۱۸۰ دقیقه دن،

استلزام ایدر . فقط اجتماعی حادثه لر ، فیزیکی حادثه ترکی، بتون کرقتلرک لرینه رغما، براقاق اساسی پره نسبییه تابعدرلر؛ خصوص واقعه لر بو پره نسپیلردن صدور ایدر و بونلری قیصه دستورلر حالنده افاده ایتک ممکن در . شئوناتک حقیقی جوهری، خلاصه سی اولان بو پرنسپیلر، اکثریا، اوزون ایضاحلردن داها زیاده تلقینکار Suggestif در، داها زیاده ارشادکاردر .

بونک ایچون در ، که دورمزی بی آرام ایدن وقایع معظمه تک مشاهده لرندن استنباط اولونان قیصه ملاحظه لری بر دفعه داها قیصه ملاحظه لر حالنده تکشیف ایتیه قرار ویردم .

جهانی جوق استکشاف ایتیش و لایوز اتوارلرک سسرلسکی، سکوت و سکوتی ایچنده یکی حقیقتلر دخی تخری ایتیش اولان برفیلسوفک نظرلری بلکه بعض مرتبه علاقه ، بعض مرتبه جاذبه عرض ایده جکدر .

آلداتیجی احتراصلردن وعقیم آتاهلردن منزله اولان بونظرلر ، بو کوروشلر حالی قارارتان واسته قبالی پک مشکوک قیلان سیسلرک آچیلماسنه یاردم ایده جکدر. دوقنور کوستا و لوبون

قونییه — آنقره — اسکیشهر سیاحت انطباعلری

آناطولی شمندوفری، متارکه تک صوک دورنده تماما سجه اداره سنی دکیشدیردی . آلمانلر ، بالآخره انکلیزلر ایله اداره ایدیلدکدن صوکره، تورک تماما تورک، اداره سنه کجدی. شمندوفر اداره ایتک بر ولایت اداره ایتیه بکزه مر. بو اداره تک باشند بولوناجاق ذات یوکسک دن و قانورایجی بر نظره برابر ادارتک تخنولوجیاتی قسملرینه ده یابانجی بولوتاماق مجبوریتند در. ایسویجره لی موسیو (هوکهن) سنه لردن بری بو ایشک ایچنه کیرهش و چکیردکن یتیشمش بر اداره و تخنیک آدامیدی .

بونک یرینه کچه جک و اونی آرا تاجاق عنصر بولماق پک قولای دکلدی. روم ایل المزده ایکن یعنی باقان جربی باتلا نیجه به قادر، ده ده آتاج خطنده قومیسرمز بولومش و بو سایه ده شومندوفر جیلک مقانیزمه سنه بیکنه قالمش اولان بهیج بک آناطولو شومندوفرلری اداره عمومی سنه ک باشند قوندیفی زمان ، بیوک برکیاست و ممارسه و عینی زمانده برلشمش و اساسی تخنیک و قوقی استلزام ایدن بو معظم ایشک عهد سنندن کله می به حکم قورقوسی بر لحظه ایچون واسون روحلردن ، صوئوق پروزکار کچی اسدی و کجدی . اندیشه جوق سورمه دی. بهیج بک، حرب عمومی ائسانسده اکل شعبه سی مدیرکننده